

مدیر کل

جلال‌الدین‌الحسینی مؤیدالاسلام
صاحب امتیاز روزنامه هفتگی
و یومیه (حبل‌المتین)
عنوان مراسلات
طهران خیابان لاله زار
نائب مدیر میرزا سید حسن کاهانی
دبیر اداره آقا عیض‌یحیی کاهانی
عیراز روزهای جمعه همه روزه
طبع و توزیع میشود

یومیه

هفت‌المتین

۱۳۱۱

طهرانی

قیمت اشتراك سالانه

طهران ۳۰ فران
سایر بلاد داخله ۳۵ فران
روسیه و قفقاز ۱۰ منات
سایر ممالک خارجه ۳۰ فرانک

قیمت يك نسخه
در طهران صد دینار
سایر بلاد ایران سه شاهی است

قیمت اعلان مطری
دو فران است

روزنامه یومیه ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه
بامضا قبول و درانتشار اداره آزاد است

دو شنبه ۴ شوال المکرم ۱۳۲۵ هجری قمری و ۲۵ ابانماه جلالی ۸۲۹ و ۱۱ نوامبر ۱۹۰۷ میلادی

خطابه اعلیحضرت همیونی

هر چند در این مدت تصادم انقلابات و اصلاح مفاسدی که بالطبع در نقاط مختلفه مملکت روی داده تا یک اندازه اوقات مجلس شورای کبرای ملی ما را مشغول داشته و بطوریکه مکنون خاطر خطیر همیون و انتظار ما بود. است مجلس بوظایف مقرر خود که وضع قوانین است نائل نگردیده ولی باز قدر زحمت و مساعی جمیله و کلاء در نظر عنایت اثر ملوکانه پنهان نیست و اجر آنان در خدمت بدولت و ملت ملحوظ خاطر الهام مظاهر خواهد بود و غرض از احضار تمام و کلاء امروز این بود که حضوراً هم تا کیدات اکیده بانها بشود که انشاء الله تعالی بفضل الهی بعد از این با موافقت و مساعدت دو قوه که قوه مقننه و قوه مجریه باشد در پیشرفت اساس مشروطیت و وضع و اجرای قوانین بانهایت اتفاق و اتحاد از هر گونه مجاهدت قصور نمایند و خود را مسئول خوانوند و پادشاه و ملت خود دانسته بوظایف مقرر خود عمل کنند و موجبات ترقی دولت و آسایش ملت را که و دیده الهی هستند و ما آنها را در حکم اولاد خود می‌دانیم فراهم سازند و ما نیز به نفس نفیس باتمام قوی همه وقت با مقاصد حسنه آنها همرا و در حفظ حدود و حقوق دولت و ملت از هر چه بگونه مساعدت در ببع نخواهیم فرمود و اقدامات و افیه وزراء و مجلس را زاندا علی ما سبق در هر مورد مطابق با نظام نامه و قانون اساسی که امضا فرموده ایم ملتظیریم و از خوانوند برای خود و شماها و ملت خودمان توفیق ترقی و تکمیل سعادت را مسئلت داریم شوال ۱۳۲۵

(حبل‌المتین)

بلسان عموم ملت عنایات کامله و الطاف شامله خسروانه را از جان و دل تشکر کرده دوام اقبال و رف و جاه این خسرو عادل معارف خواه تنظیم دوست را از خالق ایران و ایرانیان مسئلت مینمائیم و امیدواریم در ظل عطوفت این سلطان والا جاه ایران منظم و ایرانیان سعادت یار و توفیق مدد کار باشد. بارها گفته و باز میگوئیم تا وقتیکه واسطه بازی در بین باشد و مستقیماً و کلاء باستان مقدس ملوکانه تشریف حاصل نکنند و اعلیحضرت مجلس مقدس را

بدوم میمون مفتخر فرمایند ممکن نیست اتحاد حقیقی بین دولت و ملت برقرار گردد و تا اتحاد واقعی در بین نپاید محال است امور مجاری صحیحه پیدا کرده از اعوجاج وانحراف باسقامت باز آیند و بحمدالله در يك تشری و كلاء محترم حسن نیت پادشاه خود را دانسته و هاشم شاه نیز خدمت گذاری آنرا كشف فرموده مبلغی همین يك شرفیایی كار ما را جلو آورده و آنهنگام تكمیل هود که همانطور که جناب حاجی امام جمعه استدعا کرده اند مجلس مقدس پادشاه مملکت را در خود نشسته بینند که آن هنگام زبان بد خواهان لال خواهد شد و مجال تقنین باقی نخواهد ماند

(خدمت خالصانه صنایع الدوله)

جناب صنایع الدوله در اواخر ریاستش در مجلس مقدس يك خدمت معظم بیریائی کرده که الحق سزاوار هزار تحسین و تمجید است ولی چون قصدش مجرد خدمت بوده نه خود نمائی بهیچ يك از جرائد داخله خیر نداد و احدی نیز مسبوق نشده تا آنکه در این هفته یکی از دوستان ترجمه روز نامه (ریچ) روسی را بداره فرستاد و ما را برکنه این خدمت شایان آگاه فرموده ما نیز محض اطلاع عموم خلاصه ترجمه را درج میکنیم تا بدانند که در مقابل سفراء خارجه تکلیف وزراء و رؤساء و مجلس پارلمنت چیست تا مگر دست از تملق گفتن بردارند و در این گونه موارد کلمه قانونرا بدون ترس و خوی اظهار کنند —

ترجمه از روزنامه روسی (ریچ) منطبقه در پترز بورگ بتاريخ ۱۴ سپتامبر شماره ۲۰۶

(رابطه دیپلوماسی)

صورت مذاکرات قابل توجه مخصوصاً که فیما بین (کاردویک) وزیر مختار مادر طهران و صنایع الدوله رئیس پارلمان ایران کتبا ردو بدل شده نقل از روزنامه (کولینتر زیتونج) ذیلا بنظر قارئین خواهد رسید صحت و سقم این خبر را که آیا سئوال وجواب نمایند دیپلوماسی دولت ما باریش مجلس بشرحیکه در روزنامه آلمانی مندرج است مطابق یا مخالف باعین واقع باشد ما تصدیق نمیکنیم و در باب اهمیت طرفی شدن نماینده دولت ما بلا واسطه باریش پارلمان ایران که بچه اندازه صلاح یا غیر صواب است نیز سخن نمبرائیم ولی اگر فی الحقیقه چنین رابطه دیپلوماسی از اختراعات خود سفیر است ما کمان ندازیم که آنرا وزارت خارجه (روس) تصویب نماید و اگر اینگونه عنوانات را مقتضی با آداب و عادات مشرق زمین دانسته اند باز محظوب بود کاردویک ضروری عنوان مطالب نماید که دیگر

مکتوب را برای حک و اصلاح عودت ندهند و اما جواب رئیس مجلس با اینکه در مقابل نفوذ ما در ایرن زهی تا کوار است ولی در صورت صدق مندرجات روزنامه مذکوره البته بسیار صحیح و متین میباشد کاردویک گویا مجلس را تهدید کرده که اگر اغتشاشات ولایات شمالی سرحدات موقوقی نشود آنوقت دولت روس بتصرف و تنظیم آن صفحات خواهد پرداخت این قسم تهدیدات مجدانه در موامی جایز تواند بود که لزوم قطع علائق دیپلوماسی منظور شده باشد و حال آنکه چنین صحبتی ابدأ مذکور نبود اگر هم عنوان ترعیب و ترسانیدن را وسیله اجبار و ترعیب بر قبول تکلیف فرض کنند بز اظهار چنین تهدیداتی مخالف تدبیر اصابت و موجب تولید تشویش و عناد مجلس و ملت خواهد بود بدون آنکه ما را از این اقدام فائده حاصل آید جواب رئیس پارلمان خالی از نیش ایهام نمی باشد که مفهوش اینست ظهور اغتشاش و انقلاب در يك مملکتی حتی در صورت تصادم خسران بر عاریت مملکتی دیگر هنوز اندولت را حق تجاوز بر حقوق مملکت آشفته نمیدهد . . .

از اخبار اخیر جراید قفقاز (کاسپی) فی الجمله معلوم میشود که اغتشاشات ولایات سرحدی ایران غالباً ناشی از تهدیات صاحب منصبان جزء پلیس ماست نسبت باتیساع ایران که این اوقات بوطن خود هان مراجعت می نمایند گمان نداریم که مقتضیات دیپلوماسی روس موافقت بانصوب اینگونه تهدیات و تخریب امور و نفوذ ما در ایران و هتک احترام مجلس ممبوتان داشته باشد توضیح این مسئله لازم بل واجب است امید داریم وزارت خارجه مواد عین مکاتبه کاردو یک را در جراید انتشار دهند زیرا این فقره خارج از اسرار دیپلوماسی است (ایضا ترجمه از روزنامه مذکوره)

اداره معاشرت تلگرافی که هم خود را جدا به نشر اطلاعات بیفایده برای جماعت روس مصروف میدارد گویا در مواقع وقوع و قیوع راجحه بر منافع و مضار روسها سکوت محض را فریضه ماموریت خویش پنداشته است در صورتیکه ملت در مطالبه کسب چنین اطلاعات ذبحق است یکی از وقایع بسیار مهمه آنها (فون کار دیویک) سفیر روس در طهران بلا واسطه کتبا [Kölnische Zectung] آلمانی ملاحظه میکنیم مکتوب سفیر قارن بیستم اوشوست ما روسی (رجب انرجب) بصنیع الدوله رئیس سابق مجلس ارسال شد که در مجلس پارلمان قرائت نماید ضمناً بترجمه اول سفارت روس از طرفی خود رفته بصنیع الدوله نوشته و خواهش کردم است که یاد داشت سفیر در مجلس مقدس شورای ملی قرائت هود و بدانواسطه مترجم را کمال امتنان از

رئیس مجلس حاصل آید مفاد مکتوب سفیر اینست :
دولت روس از ترقیات کنونی ایران خواه وقت و از
این جنبش حریت بخشی و تشکیل مجلس مشعور است
اما وضع امور جاریه چنان مایه تولید اغتشاش در
ایالات شمالی سرحدات شده که خارج از قوه تحمل
دولت روس است چنانچه دولت ایران در دفع این
اغتشاشات عاجز باشد ناچار دولت روس از طرف خود
یا اجرای قوای حریه اقدام خواهد نمود
رئیس مجلس پارلمان در کمیسیون مرکب از بیست نفر
و کلا اظهارات سفیر را مطرح مذاکره داشته و بعد
اینطور جواب داده است :

ظهور بعضی انقلابات داخله که اخیراً در ایران
مشاهده میشود نتیجه ناگزیر تغییرات اساسی اداره
مملکتی است و این اتفاقات حزن انگیز نیابتی انظار
اولیای دولت قوی شوکت روس را ببعضی تصورات
باطله جلب نماید خود روسیه در این دو سال اخیر از
و قتیکه بانتظام اداره مملکتی بترتیب اصول مشروطیت
اقدام میکرد دچار انقلابات داخله و اشکالات و افره گردید
و اتباع دولت ایران نیز بواسطه اغتشاش بادکوبه و سایر
یلاذ قفقازیه همانوقت جانبا و مالا متحمل خسارات
و اتلافات بسیار شدند فعلا دولت علیه ایران مشغول
ترتیب علایق خویش و در کار تنظیم و تأمین مملکت است
انشاء الله از حسن مساعی و اقدامات معموله عقرب
امنیت مملکت چه در داخل و چه از خارج کاملاً حاصل
خواهد آمد بلحاظ فوق مکتوب شریف را عودت
داده خواهشمند عباراتی را که علامت گذاشته ام از آن
مکتوب محو سازید تا تصورات نماینده دولت روس
در باب اوضاع امور بتواند در محضر مجلس مقدس
مطبوع و مقبول افتد

حالا معلوم نیست که نماینده دولت روس بتبیین
مکتوب خویش موافق صلاح دید رئیس مجلس آیا
راضی بشود یا نشود !!؟

(رسم افتتاح مدرسه مظفری ایرانیان بیادکار شاهنشاه کبیر
اتار الله برهانه در عشق آباد)

۲۵ ماه شعبان روز جمعه از ساعت ۹ مراسم افتتاح
مدرسه مظفری ایرانیان در عشق آباد بریاست دبیرالمالک
و حضور حکمران ماوراء بحر خزر با تمام رجال و
صاحب منصبان دولت روس و اهزه آرامنه و خبیه یهودیان
و تمامی مسلمانان ایرانی و جمعی از برادران قفقازی
و خیره بخارائی و داهستانی باشکوهی شایان بصل آمد درین
روز بیروز اعضای انجمن خیره را دبیر الممالک
بجضور فرما فرمای کل ماوراء بحر خزر بیکان بیکان
مرفی فرمودند و بعد را در حضور ایشان نخست قاضی

عشق آباد نطقی بزبان ترکی بیان نمود و جناب کارپرداز
نیز بزبان روسی خطابه مختصری داده و بعد کان
فرمان فرمای اخصال هم در جواب با عبارتتی مختصر
همراهی صریح و کمک خالص خود را در اجراء اعمال
خیره بایرانیان و عده فرمودند در مجلس پذیرائی
از آسیائی ها اول قاضی و بعد دبیر الممالک نثر نطقی
و نکارنده نظماً قصیده و حاجی اسد الله فارسی و میرزا
بشیر معلم مدرسه قفقازیه بترکی خطابه بیان فرمودند و
مجلس در ساعت ۱۲ روز زبور بخیر و خیرشی اختتام
پذیرفت

چیزی که در اینمورد شایسته تحسین است
عریضه ایستکه خانمهای مسلمان ایرانی با دویست و
سی مذات وجه اعانه محض همراهی بردان و تربیت
جگر گوشه کان و اعانت بمدرسه مبارکه مظفری یوم قبل
از جشن تدارک نموده بودند امروز در حضور عموم
ارائه یافت این مجلس مبارک در دولتهخانه حاجی آقا
حسن اوفی تاجر مرندی با اقدام خانم محترم ایشان بر پا
شده بود و جمعی از خواتین غیور در انجا مهمان
بودند و متعلقه محترمه حاجی اسد الله نطقی مؤثر
خوانده و محترمه های مجله دیگر هر کدام اعانه داده
بودند الحق مؤثر است که خواهران معظمه ما را امروز دل
بر حال ما مردان سوخته و اندوخته های خود را با کمال فنوت تقدیم
میدارند با وجود اینکه ما مردها ما می انصافها ما یرحمها
ما ستمکارها تا کنون در حقوق بشریت و انسانیت در
حقوق تربیت و تالیف در حق این یک حزب مظلوم هم نوع خود
در حق این اسراء ستمکش هیچ لاجظه ننموده و هیچوقت
مراعاتی ننکرده ایم ولی این جنس لطیف بشر و این
علت عمده بقاء نسل انسان این حزب ابروی خانواده
این طایفه نگاهدار شرف دودمان با وجود آنهمه صدمه
و سختی و این همه بی توجهی و بی اعتنائی که در تربیت
خود از ما مردها دیده اند کربمانه گذشته و رحیمانه
اعماض نموده و عقیدانه نشسته و مصومانه صبر و شکیبائی
را پیشه کرده اند

ای مسلمانهای غیور ای مسلمانهای با انصاوی
مردان دانشمند آیا هنوز وقت آن نرسیده که
حسب الا مر حکم مطاع اشرف مخلوقات و اطهر
موجودات واعظم رسل و عقل کل که فرموده طلب العلم
فریضة علی کل مسلم و مسلمه در تربیت بنات چون بنین
اقدامی نمائیم

(دردا که در دیارها درد یار نیست)

(جائیکه درد یار نباشد دیار نیست)

(امضا محمد اسماعیل عطاء الله اوفی مازندرانی)

(اخبار شهری)

روز جمعه گذشته بمناسبت عید سعید ملی بارعام در دربار و حضور مبارک اعلیحضرت شاهنشاهی داده شد پیش از ظهر مستخدمین دولت از وزراء و اعیان و طبقات نظام از صاحبمنصب و تائین شرفیابی حاصل نموده مورد تقدیرات شاهانه و مراسم خاصه ملوکانه گردیده شایک سلام و تویهای متعدد برسم اعیاد سابقه افکنده شد — عصر هیئت و کلاء محترم دارالشورای ملی بر حسب احضار یکساعت ونیم بهروب مانده حضور همایونی مشرفی شدند شاهنشاه دل آگاه بیاندازه ملاطفت فرموده و اظهار مرحمت و شفقت چنانکه از چنین پادشاهی نسبت بچنین هیئت محترم سزا است بعمل آمد جناب مستطاب حاجی امام جمعه خوی وکیل محترم آذربایجان بعد از عرض تبریک و تهنیت عید و ادعیه خالصانه و تشکر از حسن توجهات خسروانه رخصت نطق حاصل نمود برض رسا نید که در هنگام توقف بنده در تفلیس بمناسبت جلوس تازه امپراطور روسیه سیاحت ممالک قفقاز آمده لدی الورد در تفلیس اول بگیا که مبدی عمومی است وارد و مراسم مذهبی را کاملاً معمول داشتند و واضح است که مقصود اصلی آن پادشاه جلب قلوب ملت و تحصیل محبوبیت عمومی است نمیدانم خاطر مهر مظاهر باین نقطه متوجه است که تشریف فرمائی ذات ملوکانه بمجلس مقدس شورای ملی تا چه حد اسباب مسرت خاطر ملت و بچه اندازه لازم و واجب است اعلیحضرت جواب فرمودند بلی همه رعیت اولاد ما است و انشاء الله همین چند روزه بمجلس خواهم آمد — بعد از آن لایحه را که اعلیحضرت همیونی خطاب بوزراء و وکلاء در تاکید وضع قوانین و تنظیم ولایات مرقوم فرموده بودند قرائت و بدعای همیونی اختتام یافت

جناب مستطاب حاجی ملک المتکلمین که مراتب خدمات و جانفشانیان در راه ملت اظهر من الشمس است و فی الحقیقه میتوانش یکی از ارکان مشروطیت و نجات دهنده ملت از قید مذلت و اسارت دانست بواسطه گرفتاری باب چشم که مدتی بود چشم حق بیفش از مشاهده نعمات دنیوی محروم بود مجبور بر رفتن در مر بضعخانه و معالجه چشم شده در اوائل رمضان گذشته بمریضخانه یتکی دنیا رفتند — (این مریضخانه را مرحوم امین الدوله بنا کرده و مبلای گزافی در حیات خود برای بنای عمارات صرف کردند بهلاوه این زمین و آبش را نیز از اراضی پارک و آب معینیه دادند و عیال محترمش نیز سال گذشته سه هزار تومان برای ساختن یک عمارت زنانه از جیب فتوت داده و هر دو چنین اثر خیری از خود میادگار

نهادند) مدت بیست روز متجاوز در اینجا مشغول معالجه و میل زدن بوده دکتر ریشارد واقعا بی اندازه خدمت باوجود محترم نموده و در معالجه یدبیه آشکار کرد که ملت تسالید رهین خدمات مشارالیه خواهند بود و بحمدالله تاحدی معالجه مفید واقع شد و یکچشم معظم له امروز بخوبی میبیند و میخواند و انشاءالله چشم دیگر را هم در موقع میل زده و کاملاً فرائت پیدا خواهند نمود — خداوند ارباب خیر و بانیان عمارات خیریه را که باقیات الصالحات است اجر جمیل کرامت فرماید و از حسن اتفاقات آنکه حضرت حجة الاسلام اقای امام جمعه بیادات ایشان تشریف برد و در اثناء کلام مذاکره از کمی آب آتجا بمیان آمد که آئیکه مرحوم امین الدوله مقرر نموده اند کفایت امر مریضخانه را نمیکند حضرت آقا بر عهده فتوت خود گرفتند که از آب قلعه چندانگه کاهی باشد اغات فرمایند و عموماً شکر و سپاس گذار خود ساختند — خلاصه اینک چند روز است که بسلامتی از مریضخانه فارغ شده و بخدمت ملی که قطری و جبلی شان گردیده مشغولند روزهای جمعه در اتحادیه طلاب و دو شنبه ها در انجمن خراسانیان خاق را از بیانات حکمت آیات مستفیض میسازند — بر شما است بشنیدن و عمل کردن بان دستور های حکیمانه پیش از آنکه وقت فوت شود که روزگار دورها زنده تا چنین وجودی ظاهر سازد قدر بداید و سخنانش را آویزه گوش حق شنو سازید —

سلیخ رمضان جذب آمدید یعقوب شیرازی که در چند روز آخر مساء در مجلس شاه ملاحظه میکردند و شخصاً از فدائیان و وطن پرستان است در هنگام مراجعت از مسجد شاه یکساعت بهروب در وسط خیابان ناصریه مصادف میشوند با شیخ عبدالمجید شیرازی و یکسوسه نفر سید و آخوند مشار الیه هم بدون سؤال و جواب بر آقا سید یعقوب حمله کرده و باجوب و چنانچه چندانگه در قوه دارند سید محترماً زد دست و گمرش را خونین و مجروح میسازند بالاخره مردم جمع شده بیچاره را از زیر کتک انظار لعان رزل نجات داده و در درشکه نشاندند روانه میکنند و بکسر به تزل جناب حاجی ملک المتکلمین آمده در اینجا طبیب آورده به معالجه مشغول و بوزیر داخله و جناب رئیس اطلاع میدهند و از جانب وزارت داخله جدا حکم میشود ضارین را دستگیر کنند تا مجازات بدهند ولی قویاً تاکنون هیچیک دستگیر نشده و معلوم هم نیست مجازات بیابند واقعا با این وضع تجری اشرار زندگی و معاشرت مشکل شده و تا ساخت مجازات باین قبیل اشرار ندهند ممکن نیست دست از شرارت و فساد بردارند

خلاصه مذاکرات مجلس دار الشوری

(هفت ۲ شول)

اظهار شد که کار کمیون مالیه در تصویب خرج و دخل تمام مد و فرار بود که امروز بیاید بمجلس چون آن لایحه که صورت سابق و لاحق را بهمیند و فرقی بین حالت اولیه و حالیه داده باشد تمام نبود از فردا تمام شده بمجلس می آید

خطابه اعلیحضرت همیونی در حضور و کلا قرائت شد (که عینا درج شد) عموما زبان دعا کشوده شکرانه نعمت نمودند

اظهار شد که جواب از تلگرافی استرآباد داده شود که اجاب تشویق و تقویت آنها شود گفته شد که جواب داده خواهند شد

تلگرافی از بجنورد قرائت شد که بیوت و کولان بقریه دره ریخته چپاول و غارت کردند اگر این طور باشد زندگانی و معیشت سخت است گفته شد که در سابق تلگرافی از ترکمانها رسیده مجلس جواب عریضه شانرا نداد این مد که مایوس از مجلس شدند خوب است محض جلب قلوب و اظهار عطوفت مجلس جوانی بدهد گفته شد اگر چه تلگرافی شان دیده نشده ولی البته مجلس همه قسم از برای انجام مقاصدشان حاضراست و از تمام ایلات هم باید وکیل خواسته شود و گفته شد که اغتشاش استرآباد بواسطه این نیست سبب چیز دیگر است

در خصوص معاونین وزا رتخانها مذاکره شد که برای مرتب بودن اداره هر وزارتخانه یک نفر معاون ثابت لازم است انتخاب شود و اغلب در مجلس حضور داشته باشد وزیر علوم اظهار داشتند که انتخاب خواهد شد جناب رئیس اظهار داشتند امروز که در مجلس طور تردید اظهار کردم که تعارض سبهدار بواسطه بیگامی از طرف بعضی سفارتها بوده این مطلب بی اصل و دروغ بوده و کسیکه برای من اظهار داعت مسبوق نبوده است وزیر امور خارجه در این خصوص اظهاراتی داشتند که این گونه مطالب را اقلا باید از وزراء استفسار نمود در صورت صدق اگر مقتضی بود اظهار شود و نباید اظهاراتی که موجب ضعف ارتباطات بین دول است در مجلس بشود گفته شد که وکلا باید عقاید خودشان را در آنچه که برخلاف پولتیک نباشد اظهار بدارند در صورتی که ملت وکلا بعضی احساسات برخلاف طریقه دو ستانه بین دو دولت از یک نماینده دولتی به بینند بحال جوش و خروش خواهند آمد

و نمیشود هم جلو گیری و مسامت کرد و این گونه اظهارات موجب قطع روابط و مناسبات نخواهد شد و بکنفر معلوم هم حق ندارد که بعضی بیگامان بوزیر امور خارجه بدهد در همچو موقعی وکیل حق دارد سؤال نماید که آیا وزرا چه اقدامی در این خصوص کردند گفته شد که باید حتی القدره در ملاحظه مناسبات و روابط بین دول خیلی مراقبت شود و همیشه در صدد ازدیاد و تکثیر این مطالب باید بود و در موقعی که مقام بعضی اظهارات باشد باین ملاحظاتی اظهار عقاید را بازادی باید کرد

سؤال از استرآباد شد وزیر داخله اظهار داشتند که سبهدار میرود و افواج مازندران و دامغان و خراسان هم تلگراف شده که حاضر باشند و امروز تلگرافات خوش آمده بود

در باب تلگرافی خسانه مذاکره شد که نود هزار تومان علاوه میدادند چه شد گفته شد که باید کمیون مسالیه ملاحظه کرده بتصدیق و تصویب وزیر مالیه اقدام بشود

وزیر علوم اظهار داشتند که روز نامه روح القدس بر ضد اعلیحضرت نوشته بود او را توقیف کردم اظهار داشتند که اغلب روزنامهها جز اسباب نفق و خلاف و فتنه انگیزی چیزی دیگر نمی نویسند گفته شد که بعدها روزنامهها بهیچ وجه حق ندارند که از دولت و وکلا بد نویسند مگر از کسیکه خیانت دیدند سر بجا بنویسند و ثابت نمایند تا عذر آن شخص خواسته شود و در خصوص مسائل و مطالب دینی حق نگارش ندارند گفته شد که حال توقیف نمایند گفتند که این مذاکرات حق مجلس نیست و وزیر علوم باید اقدامات خود را بنماید مجلس با ایشان معاونت و همراهی کند گفته شد که وزیر علوم بدون قانون نمی تواند مذاکرات زیاد در این خصوص هد بالاخره جناب رئیس اظهار داشتند که این دفعه محض اتمام حجت میگویم که روزنامهها توقیف میشوند ولی اگر برخلاف دین یا عبارات ذواتی این در این باب یا بر ضد دولت و ملت چیزی بنویسند ناچار با تمام قوی مجلس بر ضد آنها خواهد اقدام نمود و کسی هم گمان نکند که از روی عرض است همه میدادند که من معارف دوستم ولی نه این طور که تمام صفحات جرائد غیر از بدگویی و مزخرفات چیز دیگر نباشد از فلسفه و ژولوی و فلاح و صناعت و معارف و تجارت و غیر ذلک بنویسند مطالب برای روز نامه نوشتن کم نیست چرا بجهت موجبات تفاق فراهم میآورند (مجلس ختم شد)

(مکتوب از هانگهای چین)

ای برادران وطن عزیز شما را چه عده ابتداء ظهور چراغ مشروطیت در جوش و خروش بودید و حال بخود افتاده ندانم چه کار میکنید دوستان وطن عزیز را باواز بلند بگویم خواب رفته آید بیدار شوید کور شده آید از خداوند التماس عودت بصیرت نمائید وطن رادشمنید عبرت از دیگران گیرید احوالات سلطنت کوریا را ملاحظه نمائید که بیشتر از ایران خلق دارد امروز گرفتار ظلمت گردید شکی نیست که اخبارات مفصل برای شما کسی نمیتواند و اطلاع نمیدهد این فدائی وطن شرحی پمرض قارئین میرسانم سابق کوریا دارای سلطنت بزرگ بود و پادشاه آنها را امپراطور کوریا نام بود تا وقتی که دستکام امپراطوری مثل حالیه ایران در هر ج و مرج افتاد وزراء دربار باصدر اعظم ساختند قوه و رسوخ ژاپون را زیاد کردند یعنی روس میخواست بخوردولی ژاپون تردستی کرد کار بجائی کشید که پای تخت کوریا که تمام سفرای بزرگ دول سائره اقامت داشتند ژاپون با کمال هوشیاری آنها را دور کرد و سهارا از پای تخت برداشت یعنی پای تخت را از میان بخو کرد تا این اوقات نماینده از طرف خود بدان جا فرستاد وزرای سابق را رو سیاه گذارد امپراطور وقتی بهوش آمد که خود را در زنجیر شعبده خوانین دید و علاجی بدست نیاورد لاجا به مجلس لاهی صلح اروپا نمود پذیرفته نکشت بواسطه آنکه ژاپون علاج واقعه پیش از وقوع نموده عهدنامه محکم در بین دول بزرگ رد و بدل کرده و راه را بر تمام دول مسدود ساخته بود تا این چند روز امپراطور لاعلاجانه با کمال ظلم و فروتنی می نفسه پناه برد بیک قنصل دول خارجه و حال آنکه آنها از متحجیری بود که سر رشته از کف داده بود بیراهه رفت ژاپون دریافت کرد وفوری امپراطور را خلع کرد بجایش پسر امپراطور را گذارد ولی چه فایده چه بلائی عظیم تر چه بدبختی از این بترترتر ، ملت از این مشاهده تاب نیاورده دست از کربان بیرون داد از وطن میزند اکنون آتوب برپا است اگر چه امپراطور عودت نخواهد کرد و اگر دولت ژاپون بخوا هشات آنها عمل نماید باید خون زیادی ریخته شود و امور بروفق دلخواه حاصل نگردد بذات خداوند خوب ملاحظه کنید ۹۰ کرور خلق کوریا میگویند تا خون در ابدان ما است باید فدای وطن شود وقت است ای حریفان وطن ما مرحوم هد خیر و خیرات میخواهد و روا نداریم زیست در این سر زمین با آن تنک بزرگ پس باید تماما علی الرؤس مال و جان در راه وطن خیرات کنیم ای مردم ایران ملاحظه کنید

قوه و رسوخ اجانب در مملکت بسرح کمال است خواب نروید پشت بجای ندهید که پشت شما جائی بسیار عمیق و دیواری بس خورد و نازک زود می افتید هوشیارانه و مردانه اقدام کنید حکایت امپراطور کوریا قصه نیست از دولت شما نزر کمتر باثروت تراز میان رفت رحم بوطن و ملت کنید که این وطن شما را اگر قصد عاق نمود هلاک خواهید شد برادران وطن صدقه رفع بلاء است لشکر فدائی را بانهاد کرد آورید حاضر باشید خواب نروید بانک ملی شما کو کجارت چه شد؟ این اول اساس یاسبانی وطن ما بود دچار چه دیوی کشت؟ کدام سحر و شعبده پرده روی چشمان آورد که نمیتوانیم حالس را نگران شویم؟ سرمایه انرا زود جمع آورید علم شیروخورشید را روی عمارتش افراشیم سر بکف گرفته این بیت را بخوانیم (ما عاشقیم و کشته شدن اعتبار ما است)
خدایا چه روی داده است که نصرت از شما محو کشته مطالب رادرك نمیکند بهرچه اقتدار دارید در حفظ مجلس شورای ملی و بانک ملی مضایقه ندارید روزگار ملت کوریا باستقبال شما است پیش قدمی کرده مردانه بکشید (خیرخواه وطن)

(رپورت استرآباد ۱۷ شهر رمضان)

شرح حال و گرفتاری اهالی استرآباد و قراء آنرا هفته قبل مختصری معروض داشته که چگونه دچار شرارت اشرار ترا که میباشند - مجدداً و اقمه که در این هفته واقع شده معروض میدارد و استدعای درج در جریده مقدسه دارم شاید بنظر اولیای دولت و ملت رسیده چاره بنمایند -

هـ ۱۲ رمضان سوار زیادی بقریه هاشم آباد سکه از دهات بزرگ و معتبر استرآباد است و ملک آقای حاجی سید محمد طاهر مجتهد میباشد رفته پنج نفر مقتول و دو نفر اسیر بردند - شب دیگر بقریه معصوم آباد رفته تمام کاوهای آتیه را برده یکنفر را هم بقتل رسانیدند شماره کاو ها معلوم نیست ولی بطور حراج بارانته تبعة روس بدو هزار و پانصد تومان فروختند و مثل اموال موروثی قسمت شد - و نیز از قریه اصفهان کلاته و قلعه سه نفر اسیر و یکنفر را مقتول کردند - و هـ قبل بقریه طرنگ تپه سکه از دهات حاجی محمد تقی ارباب است رفته اول یگه طرف آبادی را آتش زدند همین که مردم متوجه آتش شدند اشرار داخل ده شده دو نفر زن و یکنفر مرد را کشتند و هیچده نفر زن هم اسیر نموده با تمام اموال آنها و هرچه کاو و کوسفند بوده میبرند از بد بختی تمام مردان آن ده سر زراعت شلتوک بودند از این خبر عموم اهالی شهر دکا کین را بسته بتلکراضااله متحصن شده و مشغول ظلم بطهران هستند

(محمد رضای طهرانی)

(مکتوب)

خدمت جناب مستطاب مدیر روغن ضمیر روزنامه مبارکه یومیه حبل المتین دامت افاضاته زحمت میدهم درجریده فریده حبل المتین در ضمن مقاله (طهران) درباره اشخاصیکه تاسیس انجمن میدهند اظهار سوء ظن فرموده بودید برای اینکه انجمن فتوت را که محض استحکام اساس مشروطیت و خدمت عالم انسانیت از طرف اشخاصیکه در آذربایجان علاقه دارند و اغلب آنها بحسن نیت معرووفی اداره خود جناب عالی است تاسیس یافته و ساخت آنها از ضایقه هرگونه سوء نیت منزیه میباشد و بجنایع عالم و فارتین گرامی روزنامه حبل المتین معلوم نماید صورت نطق هیئت انجمن فتوت را که در منزل جناب مستطاب شریعتدار آئی امام جمعه خوی دامت برکاته بوکلای آذربایجان ظاهر شده بود و منظور و مقصود اصلی مؤسسون و اعضاء این انجمن را از تاسیس آن به بهترین وجه معلوم میکند بانضمام خلاصه مناسبات انجمن خدمت جناب مستطاب عالی ارسال میکند که ملاحظه و در صورتیکه لازم بناید در روزنامه گرامی خود درج فرمائید و سایر چیزها را بوجدان پاک و احساسات وطن پرستانه جناب عالی واگذار میکنم و باده زحمت است سیام شهر رمضان (وکاله از طرف انجمن فتوت احمد حیدری)

(صورت نطق هیئت انجمن فتوت)

نطق هیئت انجمن فتوت است که شب ۲۹ رمضان المبارک در منزل جناب مستطاب شریعتدار آقای امام جمعه خوی دامت افاضاته بوکلاء فخام آذربایجان گفته شده است بانضمام خلاصه آن انجمن

مقصود بالاصالة اهالی آذربایجان در این اتفاق که عرض شده مدلول نظامنامه نیست که ملاحظه میفرمائید منظور از تصدیق و ابض یابی است این بود که وجدان ما چنین احساس نموده جناب عالی علاوه بر عصیت و اهانت در آن سامان چون از منتخبین گرام و وکلاء عظام و مجربین و عقلاء با بصیرت ذوی الذر و الاحترام و خیر خواه عموم اهالی آذربایجان و ذو جنبین هستید در این اتفاق و نیات خیریه ما انشاء الله طبعاً موافقت و مساعدت خواهند فرمود و به همین ملاحظه در خواست انعقاد این مجلس و عرضه داشتن مقاصد و مشاوره و کسب تکالیف را از فرمایش دانسته و بحمد الله موفق شدیم

مطلب این است بر جنابان عالی و همه مشهود است که همیشه اهالی آذربایجان در موقع هر خدمتی بدوئت و ملت ایران پیش قدم و در استحکام این اساس مقدس مشروطیت نیز تا چه حد سعی و جاهد و مقدم و ثابت و سهیم در این بنای خیر بوده و هستند بمذالک باکمال حیرت الصوص داریم که با این اهمیت محل و

استعداد فتونی و غیرتمندی اهالی چربایند این طور از هر چه دوچار محظورات باشیم و هر چه تصور میشود جز عدم وفات و شیوع نفاق و بیابان خودمان علت دیگری نداشت تاکنون اگر بیجهل و غفلت گذشته گذشته لامحاله در این موقع که بکلی سلب انتظام و امنیت از هر جهت در داخله آذربایجان شده و وطن عزیز و اساس مقدس مشروطیت و استقلالیت ملیرا در معرض خطر انداخته است و با این اوضاع حالیه محل هیچ شک و شبهه نیست که دولت متبوعه ما در رفع مفاسد و دفع مضرتهای مروضه محتاج احساسات و مساعدت پولتیکی خود ملت است علیهذا ما بالضروره واضطراراً در اتفاق و میثاق محکم ملی ناچار هستیم و چاره را منحصر با اقدامات خود ملت در تدارک جلوگیری مفاسد این اوضاع میدانیم باین طریق شاید بعون الله تعالی این وفاق مایه نجات انمملکت و همه ایران بشود و لا (انالله وانا الیه راجعون) با این تفصیل این اقدامات مستحسنه ما وقتی انشاء الله نتیجه منظور را میتواند بدهد که عموم اهالی آذربایجان از روی حقیقت و غیرتمندی موافقت نمایند و این نتیجه مطلوب به حاصل نمیشود مگر بهمت جنابان عالی که انشاء الله در رفع نفاق و حسن اتفاق اهالی بانفضای تکلیف و وظیفه خیر خواهی اقدامات مجذانه و توجه عاجل فرمائید و بدیسی است اگر این اقدامات و جلوگیری در محل نشود تمام ایران در معرض مخاطره خواهد بود و اثر این اتفاق اهالی آذربایجان را یقین است جنابان عالی بهتر میدانید که تا چه اندازه علاوه بر انجام این مقصود اسباب پیشرفت امورات و خدمات راجعه بان سامان و مسرت جنابانعالی خواهد شد

پر و گرام و نقشه پیشنهاد ما در انعقاد انجمن فتوت علاوه بر خدمت بااساس مقدس مشروطیت و عالم انسانیت از این قبیل است حالا اگر مایکات پاک جنابانعالی احساس سابقه مارا صائب و عقاید و نیات معروضه را تصدیق میفرمائید متشکراً عرض میکنم (بسم الله و بالله ولی سبیل الله) آنچه صلاح است بفرمائید تا هر چه مقتضی باشد باتفاق آرا انشاء الله اقدام شود . و کالناً از طرف هیئت انجمن فتوت احمد حیدری

(بسم الله الرحمن الرحيم)

﴿ نظامنامه انجمن فتوت ﴾

مقصود از تاسیس انجمن فتوت حفظ اساس مقدس مشروطیت و متابعت بمقام منبع دار الشورای ملی شدید الله ارکانه و تاسیسات خیریه و خدمت عالم انسانیت است ماده اول هریاض عضویت این انجمن رعیت ایران

حسن خلق عدم ارتکاب جنحه و جنایت و نداشتن سن کمتر از بیست و پنج سال و داشتن یک نفر معرفی از اعضای آنجا است

ماده دوم اعضای انجمن چهار طبقه منقسم است

(۱) اعضای مؤسس دوم اعضای خصوصی

سیم اعضای عمومی چهارم اعضای اداره اعضای مؤسس اشخاصی هستند که پنجاه تومان بدو داده و ماهی هم دو تومان شهریه خواهند داد اعضای خصوصی اشخاصی هستند که از ماهی یک الی دو تومان بداره میدهند اعضای عمومی آنها هستند که مجاناً در انجمن پذیرفته میشوند اعضای اداره اشخاصی میباشند که برای اداره انجمن از اعضای آنجا انتخاب شده اند

(ماده سیم) اعضای انجمن در حین دخول بطور ذیل قسم یاد خواهند نمود

(منکة عضو انجمن فتوت هستم)

بر آن مجید و بشرافت انسانیت قسم یاد کرده خدا را بشهادت می طلبم که لسانا و کتبا و عملاً ذرّه برخلاف اساس مقدس مشروطیت رفتار نکنم و در اجرای محتویات نظامنامه انجمن فتوت و همراهی هیئات محترم انجمن بهر اندازه که از من برآید مضایقه ننمایم

(ماده چهارم) انتخاب اعضای اداره با کثرت آراء اعضای مؤسس و اعضای خصوصی خواهد بود

(ماده پنجم) کلیه اعضا در اجتماعات عمومی حق حضور دارند

(ماده ششم) اعضای اداره انجمن از بیست و یک نفر مرکب است و این بیست و یک نفر یک نفر مدیر و یک نفر معاون مدیر و یک نفر منشی و یک نفر معاون منشی و یک نفر دفتردار و یک نفر صندوقدار از میان خودشان با کثرت آراء انتخاب خواهند نمود

(ماده هفتم) مدت خدمت اعضای منتخبه اداره انجمن یکسال است و هر سال یکماه قبل از انقضاء مدت انتخاب اعضای مذکوره تجدید انتخاب شده و انتخاب از اعضای اولی هم جایز خواهد بود

(ماده هشتم) منتخبین در اجرای مواد نظامنامه مسئولیت کفالتی نسبت بهمندیدارند

(ماده نهم) در موقع احتیاج به تعیین منتخبین باید از میان اشخاصی که در حین انتخاب بهد ازان بیست

یک نفر با اکثریت آراء انتخاب شده بوده اند و عوت شود (ماده دهم) مستخبین مجاناً خدمت خواهند نمود مگر منشی و معادن منشی و دفتردار ناظم

(ماده یازدهم) هیچ مخارجی بدون تصویب و قرار داد هیئت اداره نخواهد شد

(ماده دوازدهم) صورت دخل و خرج انجمن هرشماه یک دفعه چاپ و برای اطلاع عموم اعضا منتشر خواهد شد

(ماده سیزدهم) هیئت مؤسس و خصوصی حق دارند که هر وقت بخواهند هیئتی مرکب از چهار نفر معین نموده بامور و بدخل و خرج انجمن رسیدگی نمایند

(ماده چهاردهم) اگر از اعضای خدمت مخصوصی در پیشرفت موضوع انجمن بعمل آورد و یا اعانه فوق العاده باین انجمن بدهد اسم آن در دفتر ثبت و عندالافتضا در جراید اعلان خواهد شد

(ماده پانزدهم) اگر خیانتی از اعضا ظاهر شود بعد از تحقیقات و ثبوت از عضویت خارج و عندالافتضا اسم او بخیانت معروف خواهد شد

(ماده شانزدهم) هر کس مایل بعضویت این انجمن باشد لازم است قبل از وقت اسم و شغل و محل اقامت خود را توسط معرفی خود کتبا بداره انجمن تقدیم نماید بعد از تحقیقات و اخذ رای بطور اکثریت آراء جواب رد یا قبول داده شود

(ماده هفدهم) اگر نسبت یکی از اعضا باین انجمن توهین و یا ظلمی بشود در رفع آنها انجمن مطابق قانون اساسی جنأ سعی خواهد بود (ماده بیجدهم) هیات اداره انجمن هفته دوروز و هیئت عمومی انجمن هفته یک روز از سه ساعت الی یکساعت بدروب مانده حاضر خواهد شد (ماده نوزدهم) انجمن مهر مخصوص و بلیط مهیور برای دادن با اعضا خواهد داشت

(ماده بیستم) ترتیب اداره هیئت اداره انجمن مطابق نظامنامه داخلی خواهد بود

(ماده بیست و یکم) مواد این نظامنامه عندالافتضا با کثرت آراء هیئت مؤسسین اعضای خصوصی قابل جرح و تعدیل است (بقیه دارد)

(حسن الحسینی الکاشانی)